

Hemmelig.**Innst. O. B.**

(1940)

Innstilling fra sjøfarts- og fiskerikomiteén om midlertidig lov om forbud mot å kjøpe utenlandske skip.

(Ot. prp. nr. 10 — 1940.)

Til Odelstinget.

Foranlediget av de meddelelser man for en tid tilbake så om at de amerikanske myndigheter hadde gitt samtykke til overførsel til norsk flagg 8 større amerikanske skip har Regjeringen tatt opp til overveielse om man ikke burde få en lov som ga regjeringen anledning til å nekte kjøp av utenlandske skip.

Tidligere har man her i landet kun kunnet forby innførsel av laste- og passasjerskip som er over 20 år og over en viss størrelse. Enn videre har man visse bestemmelser med hensyn til godkjenning av skipene for å få tillatelse til å overføre dem til norsk flagg.

Under den nåværende situasjon kan det tenkes at det også vil bli gjort flere forsøk på å få overført her til landet skip som det for tiden ikke er ønskelig å få under norsk flagg. — Selv om en slik overføring delvis kan komme til å medføre visse fordeler for Norge i form av skatter og lignende er det under de nåværende forhold også andre hensyn å ta. — Først og fremst hensynet til vår nøytralitet, dernest også vanskelighetene med å skaffe kvalifiserte maskinister og radiotelegrafister. — I tilfellet med de 8 amerikanske skip var forholdet at disse skip under amerikansk flagg ikke fikk gå i fraktfart mellom Amerika og Vestmaktene. Hensikten med den amerikanske nøytralitetslov er nettopp å forhindre det som kan lede til å skape konflikt med krigførende land. — Man bør da også forsøke unngå at norske borgere medvirker til transaksjoner som kan gi grunn til konflikter.

Saken har vært forelagt Norges Rederforbund som i brev av 9 januar 1940 bl. a. har uttalt følgende:

«Som svar på det kongelige departements skrivelse av 8 ds. tillater vi oss å bekrefte våre uttalelser på møtet 6 ds. at vi vilde anse det uheldig for norske interesser om den påtenkte overføring av 8 amerikanske skip til norsk flagg blev gjennomført under de nåværende forhold.

Ut fra skibsfartens spesielle synspunkt peker vi på at her på forhånd er mangel på maskinister, så at konkurransen fra en flåte som normalt vil trenge 25 à 30 sertifiserte maskinister vil være mer enn følelig.

Det vesentlige moment må imidlertid være at det for hele verden vil fremstille sig slik at disse skip overføres til norsk flagg, for derigjennom å komme utenom den amerikanske nøytralitetslov og derigjennom atter få anledning til å fortsette sin fart mellom de Forenede Stater og England. Kommer overføring i stand vil det altså se ut som om vi er til disposisjon for dem som vil omgå hjemlandets lover og gi et slikt rederi rettigheter og beskyttelse som norsk borger.

For fullstendighets skyld tilføier vi at vi anser et innførselsforbud for skip absolutt irrasjonelt i vårt land som er henvist til å anvende storparten av sin flåte i fraktfart for fremmed regning. Det er derfor kun den nu foreliggende spesielle situasjon som foranlediger oss til å anbefale et forbud, og det er vår forutsetning at forbudet etableres kun som midlertidig.»

Utenriksdepartementet anbefaler at det snarest mulig blir utferdiget forbud mot overføring av utenlandske skip til norsk flagg. Handelsdepartementet anser det også ønskelig at det etableres et midlertidig forbud og at man samtidig gir Handelsdepartementet adgang til å dispensere fra forbudet da hensikten jo ikke er å hindre ordinære kjøp.

K o m i t é e n finner visse betenkeligheter

ved å vedta en lov som kan tenkes å bli møtt med represalier fra andre land. Med de store sjøfartsinteresser vi har må vi være meget varsomme med å vedta lover som kan tenkes skade næringen.

Under de nåværende forhold vil man imidlertid ikke motsette seg at man får en lov som denne, men man finner dog at lovens gyldighet bør tidsbegrenses og foreslår derfor at loven gjøres gjeldende til 1 juli 1941.

I henhold hertil og under henvisning til proposisjonen anbefaler komitéen til Odelstinget å gjøre sånt

vedtak til midlertidig lov
om forbud mot å kjøpe utenlandske skip.

§ 1.

Skip som er hjemmehørende i utlandet og er av registreringspliktig størrelse, kan inn-til videre ikke kjøpes inn av norsk borger

eller norsk selskap uten tillatelse av vedkommende departement, uansett bestemmelsene i lov av 9 juni 1903 om statskontroll med skips sjødyktighet med tilleggslov av 21 juli 1916, § 35, lov av 9 juli 1920 om forandring i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 1 og lov av 4 mai 1901 om registrering av skip.

§ 2.

Så lenge slik tillatelse ikke er gitt, må skipet ikke innføres i skipsregisteret og ikke tilståes midlertidig eller endelig nasjonalitetsbevis.

§ 3.

Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 1 juli 1941.

Oslo i sjøfarts- og fiskerikomiteén,
2 februar 1940.

P. Thorvik,
formann.

Cato Sverdrup,
ordfører.

Torkell Vinje,
sekretær.

Hemmelig.**Besl. O. til innst. O. A.**

(Jfr. innst. O. A.)

Ar 1940 den 29 januar holdtes Odelsting, hvor da ble fattet følgende

beslutning til lov

om opphevelse av lov av 26 juni 1929 om forandring av midlertidig lov om kvalitetskontroll
av medisintan av 22 juni 1928.

§ 1.

Lov av 26 juni 1929 om forandringer av
midlertidig lov om kvalitetskontroll av medi-
sintan av 22 juni 1928 oppheves.

§ 2.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen
bestemmer.**P. Thorvik,**
president.**K. K. Kleppe,**
sekretær.